تاریخ

نگاهی به اولین بازی‌های ایران در جام‌های جهانی

چالش سخت نخستین

«وارد سرزمینی بیگانه می‌شویم. دنیایی میان دنیاها. منطقه عبوری که ممکن است متروک و خالی از سکنه یا در جاهایی سرشار از زندگی باشد. وجود موجودات دیگر را احساس می‌کنید. نیروهای دیگری. باتنیج‌ها یا جنگال‌های تیز کار؟ مسیر مستهی به گنج محافظت می‌کنند. اما اگنون برگشتی در کار نیست و همه آن را احساس می‌کنیم. خوب یا بد، ماجرا آغاز شده». کریستوفر ووگلر، نویسنده کتاب «سفر نویسنده» شروع ماجراجویی قهرمان را به این شکل ترسیم می‌کند. اولین قدم‌ها، اولین مراحل. اولین درهایی که قهرمان باید از آن عبور کند. قهرمان، یا در همان اولین آستانه تن به تسلیم می‌دهد. یا با عبوری مقتدرانه خودش را به خوبی در مسیر موفقیت قرار می‌دهد. بازی‌های اول جام جهانی برای هر تیمی همان حکم حکم قهرمان از اولین آستانه در سفر قهرمان را دارد. می‌گویند شروع تورنمنت بسیار مهم است. برای همه تیم‌ها اما بازی اول جام جهانی روسیه برای ما از همیشه مهم‌تر است. می‌دانیم که اگر مراکش را شکست دهیم جقدر امیدوار می‌مانیم و اگر نتیجه نگیریم تقریبا جام جهانی را از دست داده‌ایم. به همین بهانه همی خواهیم نگاهی بیندازیم به اولین بازی‌های ایران در ادوار گذشته جام جهانی.

جام جهانی ۱۹۷۸

ایران برای اولین بار در جام جهانی حاضر می‌شود. می‌گویند از زمان مردم فکر می‌کردند که تیم می‌تواند در جام جهانی به موفقیت برسد. رزیم پهلوی این جو را راه انداخته بود. ایران بازی‌های دوستانه زیادی قبل از مسابقات برگزار کرد و با روحیه‌ای خوب راهی مسابقات شد. همه می‌گفتند که اگر بتوانیم یک تساوی مقابل هلند آماده بگیریم می‌توانیم به صعود امیدوار باشیم. اما نتیجه خیلی متفاوت‌تر از چیزی بود که فکر می‌کردیم. تابستان ۵۷ بود و امواج انقلاب آغاز شده بود. کاپیتان تیم (پرویز قلیچ‌خانی) هم به نشانه همراهی با انقلاب ملت ایران، حاضر نشد ایران را در جام جهانی رهبری کند. باخت سنگین سه بر صفر مقابل لاله‌های نارنجی امیدهای ما را برای درخشش بسیار کمرنگ کرد.

جام جهانی ۱۹۹۸

ما بعد از ۲۰ سال به آن شکل درماتیک با پیروزی مقابل استرالیا دوباره به جام جهانی رسیده بودیم. قبل از شروع مسابقات حواشی زیادی گریبانگیر تیم بود. اوبونج اخراج شد و طالبی آمد. تیم ۹۸ یکی از آماده‌ترین تیم‌های دوران فوتبال ما بود. بازی اول مقابل یوگسلاوی، مرعی آلمان، دیگر تیم همگروه ایران در آن دوره، قبل از بازی گفت که اگر یوگسلاوی ایران را ببرد یک توپ فوتبال را قورت خواهد داد. تیم بازی خوبی به نمایش گذاشت. یوگسلاوی پرقدرت حرف زیادی برای گفتن نداشت. اما یک ضربه کاشته و هنرنمایی مهیابلویچ و اشتباه نکیسای جوان باعث شد بازهم ما با باخت جام جهانی را آغاز کنیم.

جام جهانی ۲۰۰۶

گروه بدی نداشتیم. می‌گفتیم با یک تساوی مقابل مکزیک و شکست احتمالی مقابل پرتغال و برد جلوی انگولا می‌توانیم شانسی برای صعود داشته باشیم. بازی را هم خوب شروع کردیم و مکزیک را تحت تاثیر قرار دادیم. گل خوردیم و گل زدیم. تا دقیقه ۷۶ که کعبی و مبرزاپور و رحمان رضایی آن اشتباه سلسله‌وار را انجام دادند و گل دوم را خوردیم. بعد هم ضعف بدنی و از هم پاشیدگی ذهنی باعث شد بلافاصله گل سوم را هم بخوریم و تقریبا مطمئن شویم که این بازی هم از گروه‌مان صعودنمی کنیم.

جام جهانی ۲۰۱۴

نبچیره حریف خوبی برای شروع بود. امتیاز گرفتن از این تیم محال نبود و می‌توانست ما را برای ادامه امیدوار نگه دارد. کی روش هم به خوبی این را می‌دانست. با یک بازی بسته و محکم و در گیرانه موفق شدیم برای اولین بار جام جهانی را بدون شکست آغاز کنیم. نبچیره به هیچ فرصت خطرناکی نتوانست روی دروازه ما بدید بیاورد. برای اولین بار بعد از بازی اول نسبت به ادامه مسابقات ناامید نشده بودیم.

نگاه-۱

به افتخار مراکش

شیرهای اطلس

امیر رضا احمدی

بندر کازابلانکا، شتر سواری و کویر نوردی در صحراهای زیبا زیر آفتاب سوزان، مردمان سیه چرده و البته شهر زیبای شفشاون بر کرانه دریای مدیترانه، تصویری است که توریست‌ها جهانیان از کشور مراکش (به غربی مغرب) دارند. کشوری عرب میانه با محوریت دین اسلام، که در شمال غربی آفریقا قرار دارد و با مساحتی بالغ بر ۱۲ هزار متر کیلومترمربع، جزو کشورهای قارۀ سیاه محسوب می‌شود. سرزمین نور و آفتاب اما در دنیای فوتبال، نه با فرهنگ غنی و آثار باستانی فراوانش همچون معابد پادشاهان و قلعه‌های بازمانده از دوران رومِ شناخته می‌شود، نه حکومت پادشاهی و انقلاب‌های استقلال طلبانه و نه با مصرهای کویرهای شن و ماسه. اما در دامنه لغات فوتبالی هم اگر نسبت با حکیم زیرک معنا می‌شود، با مهدی بن عطیه شناخته می‌شود و نام این کشور متراف است با بازیکنی همچون امین هرت پدیده. این فصل بوندس لیگ بی‌شک این روزها همه کسی نه به تازیخ این کشور کاری دارد و نه به اینکه این کشور سال‌ها مستعمره اسپانیا و فرانسه بوده. همه نگاه‌ها این روزها به سلق‌های بازیکنان این سرزمین خلاصه می‌شود. شاگردان رنار دهروه که با شعار «شیرهای اطلس، افتخار مراکش» به روسیه سفر کرده‌اند، به واسطه همگروهی با اسپانیا و پرتغال این روزها بیشتر از گذشته نام‌شان شنیده می‌شود و به واسطه همگروهی با ایران.

نام‌شان به صدر اخبار کشورمان رفته می‌شک‌کنی کاناوارو نام مراکش را به عنوان همگروه ایران خارج کرد. خیلی‌ها به این تیم به عنوان یک لقمه چرب و نم‌نگاهی می‌کردند اما این حریف چمر و بد بند که اولین رقیب ایران در آورده‌گاه مسابقه‌ی روی بر دمقابل آنها حساب کرد.

شاگردان هروه به بند عنان تیم اول از گروه «ه» قاره آفریقا، مسافر روسیه شدند. آنها طی ۱۰ گرنه تحت هدایت مرد فرانسوی به نام فلیپ گاستالنده، آمار ۱۰ پیروزی، ۵ تساوی و شکست را از خود ثبت کرده‌اند و در این مدت کوتاه موفق شدند در جامعلت‌ها در آفریقا که البته ما حضور بازیکنان لیگ‌های داخلی آنجام شد و کیفیت پایین‌تری داشت) قهرمان شوند. شیرهای اطلس طبق پیش‌بینی‌ها با نیم درصد شانس، آخرین بخت قهرمانی در جام جهانی به شمار می‌رود اما اینکه چول این آمارها را خورد؟ چرا که آنها در همین بازی‌های تدارکاتی پیش از سفر به روسیه، نشان دادند سرشار از انگیزه هستند تا در سرزمین تزارها یقه حریفان را بگیرند و شگفتی را رخ دهد رقم بزنند. همه اینها هم باعث شده تا کارلوس کی روش برای دیدار اول تیم ملی کشورمان در مقابل مراکش، حسابی برنامه‌ریزی کند و تمام تمرکز خود را روی این تیم بگذارد تا بلکه بتواند حط حمله رهدر را در نبچیره امهار کند و مدافع‌ای این تیم را بشکند. باید دید آیا سران سرزمین نور و آفتاب می‌توانند در روسیه لقب شگفتی‌ساز را از آن خود کنند یا خیر.

یادداشت

درباره تی‌شرت هواداری تیم ملی ایران

سحر موسوی

آمینیس مشایخی، کارشناس ارشد طراحی پارچه و لباس، با برند ورزشی آمینیس و با الهام از چهره ویژه‌بلنگ اصیل ایرانی دست به طراحی تی‌شرتی زده است که به گفته او تقدیم به سایر دوازدهم‌ها است.

فوتبال ایران یعنی میلیون‌ها هوادار مشتاق و پرشور ایرانی که از جایگاه ویژه‌ای برخوردارند. می‌شود. درطراحی این اثر، تمامی خطوط کاملا دقیق و براساس موجود پیوز اصیل ایرانی در نظر گرفته شده است. ویژگی‌هایی نظیر خط انتک، خط اخم و چشمان که وجه تمایز با سایر گونه‌های آن را مشخص می‌کند. کاملا در آن مشهود بوده صورت واقع گرایانه طراحی و به خطوط ورزشی تبدیل شده است. کشور عزیزمان ایران در حالی در جمع ۵ کشور دارای زیباترین کیت‌های حاضر در جام جهانی قرار می‌گیرد که ژاپن، تنها با استفاده از المان‌های نوستالژیک و کارتونی آیمینس معروف فوتبالیست‌ها به راحتی توانسته است عنوان زیباترین لباس جام جهانی ۲۰۱۸ را به دست بیاورد. مساله قابل تامل این است که برند جهانی برند ورزشی آمینیس و با الهام از چهره ویژه‌بلنگ اصیل ایرانی دست به طراحی تی‌شرتی زده است که به گفته او تقدیم به سایر دوازدهم‌ها است.

طراح لباس

گزارش

در اهمیت میزبانی جام جهانی

جنگ سرد سیاست و اقتصاد

۲۰۰ هزار شغل، ۲۷ هتل و ۱۳ بیمارستان جدید سوغات جام جهانی برای روسیه

رشد تولید ناخالص داخلی روسیه: ۳۰ میلیارد دلار در ۱۰ سال

علی کریلایی

کسب میزبانی جام‌جهانی یکی از پیچیده‌ترین پروسه‌های ممکن را دارد و کشوری که می‌خواهد به این مهم دست پیدا کند، باید از قدرت سیاسی و دیپلماتیک نهایت استفاده را ببرد. لابی‌های زیادی انجام می‌شود و برای خریدن رای کشورهای ممتنع خرج‌های هنگفتی می‌کنند. در مورد تمام میزبانی‌های جام‌جهانی در طول تاریخ مشابه‌ترین دلیل شکل گرفته و همواره کشور میزبان به عدم رعایت اخلاق متهم شده‌اند. این مورد حتی در مورد کشوری مثل آلمان که کسی توقع فساد در آن را ندارد هم رخ داده و برای کسب میزبانی مبلغی به عنوان رشوه به نمایندگان برخی کشورها پرداخت کرده بودند. اما این میزبانی چه را ویترین دارد که کشورها حاضرند برای به دست آوردن آن هر کاری انجام بدهند؟ سود حاصل از برگزاری این تورنمنت برای میزبان‌ها چقدر است و آیا از منظر اقتصادی برگزاری جام‌جهانی به‌صرفه هست یا نه؟ در ادامه، همه این موارد را بررسی می‌کنیم.

دولت روسیه حدود کرده برای تامین شرایط میزبانی و برگزاری بازی‌ها با بالاترین کیفیت ممکن، تاکنون چیزی حدود هفت میلیارد دلار خرج کرده است. این هزینه‌ها عمدتا برای زیرساخت‌ها و امکانات سخت‌افزاری برگزاری جام بوده است. سایت فیفا اعلام کرده که ۱۲ استادیوم ورزشی در یازده شهر با ظرفیت ۵۵۰ هزار نفر در روسیه میزبان بازی‌ها هستند. ۲۷ هتل جدید، ۱۳ بیمارستان و ۱۲ ایستگاه برق برای برگزاری بهتر مسابقات ایجاد شده است و برای بازسازی یا ساخت ۱۰ استادیوم ۱۲ هزار نفر به کار گرفته شدند. برگزاری جام جهانی در روسیه ۲۰۰ هزار شغل ایجاد کرده است. با بالا رفتن قیمت کالاها به‌خاطر افزایش تقاضا، تولیدکنندگان و فروشندگان هم سود سرشاری نصیب‌شان می‌شود. صنایع دستی روسیه و تولیدکنندگان خرده هم حتی از این بازار برزگ سهمی دارند و اوضاع‌شان در یک ماهه برگزاری بازی‌ها از این رو به آن رو خواهد شد. بخش مهمی از این خرج صرف زیرساخت‌ها شده و روس‌ها بعد از پایان رقابت‌ها هم می‌توانند از این ساخته‌ها استفاده کنند. پیش‌بینی می‌شود در طول برگزاری مسابقات، دومیلیارد و سیصد میلیون دلار توسط توریست‌ها وارد روسیه شود و رشد اقتصادی سرزمین تزارها یک تا دو درصد افزایش پیدا کند. همچنین استفاده از شیوه خرید با کارت اعتباری چهل درصد در این کشور بیشتر از قبل می‌شود. اینها درآمد و تاثیر مستقیم توریست‌ها برای روسیه در زمان برگزاری جام‌جهانی هستند. موسسه اقتصادی مک‌کنزی می‌گوید سود نهایی روسیه از برگزاری جام‌جهانی بیش از ۱۳ میلیارد دلار خواهد بود. اما از طرفی دیگر برخی پیش‌بینی‌ها پسا از این هم فراتر می‌گذارند. طبق گزارشی جدید از آسوشیتدپرس درباره تاثیر اقتصادی مسابقات جام‌جهانی، رشد تولید ناخالص داخلی روسیه می‌تواند در یک بازه ۱۰ ساله از ۱۳ تا ۲۳ تا ۲۶ به ۳۰۸ میلیارد دلار برسد. همچنین روسیه به بعد از جام‌جهانی دچار تورمی دو تا سه درصدی خواهد شد. این سود اقتصادی پر پسیک، تنها دلیل کشورها برای این تلاش بی‌وقفه نیست. بهره‌برداری‌های سیاسی یکی از دلایل توجیه‌کننده برای این همه تلاش است. به‌خصوص در مورد روسیه و قطر، استفاده سیاسی نسبت به بهره‌برداری اقتصادی از اولویت برخوردار است. در سال‌هایی که داعش در فرانسه در حین برگزاری دیدار تیم ملی این کشور با آلمان اقدام به بمب‌گذاری و گروگان‌گیری می‌کند، روسیه قبول می‌کند بیش از یکونیم میلیون نفر بدون ویزا وارد کشورش شوند یک نمایش اقتدار برای پوتین است و جایگاه سیاسی او را به عنوان مرد اول جهان تثبیت می‌کند. در مورد قطر هم اوضاع مشخص است. این کشور می‌خواهد موجودیت خودش را به عنوان یک قدرت منطقه‌ای تثبیت کند. برگزاری تورنمنتی مثل جام‌جهانی در یک کشور باعث کوچکی سابقه نداشته و قطر با این کار یک زمایش اقتدار بزرگ برگزار خواهد کرد. بخش بسیار مهمی از این جنگ سرد برای به دست آوردن میزبانی جام‌جهانی همین مسائل سیاسی است. نگاه مردم به کشوری که جام‌جهانی برگزار می‌کند به شکل دیگری است و سیاستمداران از محبوبیت قولبال برای رسیدن به اهداف خودشان استفاده می‌کنند. یکی از دلایل اعتراضات چند هزار نفره در برزیل در خلال برگزاری جام‌جهانی همین مساله بود که معتقد بودند دولت در حال بهره‌برداری سیاسی از این بازی‌هاست و سیاستمداران می‌خواهند به‌واسطه قبولال ضعف‌های دولت در زمینه سیاست داخلی و اقتصاد را پوشش بدهند.

یکی از مسائل مهم اینجاست که روسیه و قطر در راه کسب میزبانی جام‌جهانی، کشورهایی مثل انگلستان و امریکا را شکست دادند. این دو کشور با توجه به‌زیرساخت‌هایی که در اختیار دارند می‌توانند بدون کوچک‌ترین هزینه‌ای میزبانی جام‌جهانی را عهده‌دار شوند. اما روسیه، قطب مخالف امریکا در جهان یکی از میزبان‌های ما را مثل خود کرد و قطر کوچک هم موفق شد یکی دیگر از میزبان‌ها را بگیرد. نتیجه این اتفاقات این شده که نیروهای اطلاعاتی امریکا و انگلیس به‌صورت جدی به‌موضوع فساد در فیفا ورود کردند و پلاتینی و بلاتر جایگاه‌شان را از دست دادند. اینها همه نشان دهنده یک جنگ پنهان در خفا برای جبران از دست دادن میزبانی توسط رقبا بود.

به‌موضوع قطعا بازمی‌گردیم. در این دوره از جام‌جهانی فیفا برای تیم قهرمان ۳۸ میلیون دلار پسادانی در نظر گرفته است. بیش از هر زمان دیگری تا امروز. در حقیقت فیفا برای این دوره از مسابقات ۴۰۰ میلیون دلار فقط برای جوایز کنار گذاشته است. فیفا برای برگزاری این مسابقات ۹۱۱میلیون دلار به روسیه پادانش می‌دهد. پادانشی به‌مراتب بیشتر نسبت به‌دوره‌های گذشته که گسترش تجارت فوتبال را به‌ما یاد آوری می‌کند در جدول منتشرشده کشورهای میزبان جام‌جهانی میزبان‌های مختلف از فیفا دریافت کرده‌اند را با هم می‌قایسه کنید.

برای اینکه بدانیم در روسیه چه اتفاقی رخ خواهد داد و چمقدر پول جابه‌جا خواهد شد، باید نگاهی تاریخی به ماجرای درآمد کشورهای میزبان جام‌جهانی بیندازیم. گردش مالی فیفا و برزیل در جام‌جهانی به چیزی حدود ۱۵ میلیارد دلار رسید. آفریقای جنوبی بدرآمدی حدود ۷ میلیارد دلار دست پیدا کرد. اختلاف رقم معنادار بین برزیل و آفریقای جنوبی، به‌استقبال کم توریست‌ها در مسافرت به قاره آفریقا برمی‌گردد. هرچند که درآمدهای تلویزیونی و اسپانسرینگ فیفا در این دوره بیشتر از دوره پیشین شده بود، اما مساله عدم جذب توریست به میزانی که پیش‌بینی می‌شد کار آفریقایی‌ها را سخت کرد. جام‌جهانی آلمان از نظر اقتصادی موفق‌ترین جام تاریخ بوده است. آلمانی‌ها با هزینه‌هایی به‌مراتب پایین‌تر از کشورهایی مثل برزیل، روسیه، آفریقای جنوبی و کره- ژاپن موفق شدند درآمد فوق‌العاده ۴ میلیارد دلاری را ثبت کنند. این کشور زیرساخت‌های لازم برای برگزاری این مسابقات را داشت و هیچ استادیومی برای دولت آلمان تبدیل به «فیل سفید» نشد. در کشورهای روسیه، برزیل و آفریقای جنوبی، تعدادی از ورزشگاه‌ها فقط برای جام‌جهانی ساخته شدند و در آینده هیچ استفاده خاصی از آنها نشد و نخواهد شد. ورزشگاه‌هایی با هزینه سرسام‌آور ساخت و نگه‌داری که نبود آنها در آلمان باعث شد سود خوبی نصیب آلمان‌ها بشود. کره و ژاپن هم در این بین موفق شدند به یک سود مالی خوب برسند و فوتبال‌شان را هم متحول کردند. خارج کارشناسان اقتصادی البته چنین سودهایی را تکذیب می‌کنند و می‌گویند هزینه‌های سرسام‌آور و پیش‌بینی‌نشده در این راه آنقدر زیاد هستند که به جام‌جهانی نتوان به عنوان یک پروژه سودده نگاه کرد. این دسته از کارشناسان معتقدند که جام‌جهانی یک سرمایه‌گذاری برای کشورهاست تا طی یک دوره بلندمدت اقتصادشان را جدا تغییر کنند.

جوایز نقدی جام جهانی ۲۰۱۸ با ۴۲ میلیون دلار افزایش نسبت به دوره قبلی به ۴۰۰ میلیون دلار رسید

- ۸۰ میلیون دلار برای ۱۶ تیمی که در مرحله گروهی حذف می‌شوند. (۱۲۸ میلیون دلار)
- ۱۲۰ میلیون دلار برای ۸ تیمی که در یک هشتم نهایی حذف می‌شوند. (۹۶ میلیون دلار)
- ۱۶۰ میلیون دلار برای ۴ تیمی که در یک چهارم نهایی حذف می‌شوند. (۶۴ میلیون دلار)
- ۲۲۰ میلیون دلار برای تیم چهارم
- ۲۸۰ میلیون دلار برای تیم سوم
- ۳۸۰ میلیون دلار برای نایب قهرمان
- ۴۰ میلیون دلار برای قهرمان

* هر ۳۲ تیم البته ۱.۵ میلیون دلار هم پیش از آغاز تورنمنت بابت آماده‌سازی و تدارکات از فیفا می‌گیرند.

نگاه-۲

افتتاحیه بی‌رمق

با گل به خودی مارسلو از حریف پیش افتاد و سرانجام با کمک‌های دفاع باز و درخشش ساگان موفق شد دو بار دروازه حریف بالکانی‌ش را باز کند. این دیدار

دمای هوای روسیه در زمان برگزاری بازی‌های جام‌جهانی در گرم‌ترین حالت خود قرار دارد. اما سطح بازی افتتاحیه و دیدار بین عربستان و روسیه، باعث شده تا مردم برای گرم کردن خودشان به‌فکر چاره‌ای باشند. تماشای بازی روسیه و عربستان باشند. هرچقدر که افتتاحیه جذاب جام‌جهانی برزیل تحت تاثیر بازی قولبالا کرواسی مقابل این تیم قرار گرفت و کسی بعد از پایان بازی دیگر از مراسم افتتاحیه صحبت نمی‌کرد، این دوره برعکس خواهد بود. یعنی افتتاحیه در هر سطحی هم که باشد، تا پیش از برگزاری دیدار بین آروگوئه و مصر، در صدر اخبار رسانه‌ها باقی خواهد ماند. بعد از صحبت‌های پلاتینی مبنی بر اینکه در جام‌جهانی فرانسه قرعه‌ها جوری تنظیم شد که برزیل و فرانسه در فینال به هم بخورند، می‌توان به گروه ساده روسیه هم مشکوک شد. با وجود اینکه همچنان شانس میزبان برای صعود بسیار کم است. اما هیچ ابرقدرتی در این گروه حضور ندارد تا این تیم را مقابل هواداران خودش تحریک کند. تیم سعید هوارا این گروه یکی از ضعیف‌ترین تیم‌های جام است و اروگوئه از قوی‌ترین تیم‌هایی نبود که می‌توانست مقابل روسیه قرار بگیرد. به همین خاطر چند وقتی است که صحبت‌هایی بین مردم مطرح می‌شود که شاید اتفاقات این گروه جوری رقم بخورد که میزبان حداقل تا مرحله اول حذفی بتواند صعود کند. در ادامه نگاهی خواهیم داشت به سایر افتتاحیه‌های جام‌جهانی در ادوار گذشته و با مقایسه بین این بازی‌های گذشته با افتتاحیه امسال، خواهیم فهمید که اوضاع از چه قرار است.

در سال ۲۰۱۴ برزیل میزبان در اولین مسابقه مقابل کرواسی قدرتمند قرار گرفت. کرواسی در ابتدای بازی یکی از هیجان‌انگیزترین بازی‌های جام بود و یک شروع فوق‌العاده برای تورنمنتی که اتفاقات خاصی در آن رقم خورد. در سال ۲۰۱۰، آفریقای جنوبی میزبان در اولین دیدار به مصاف اروگوئه رفت. با توجه به عدم شناخت کافی از تیم ملی آفریقای جنوبی، کسی توقع درخشش این تیم را نداشت. اما بازیکنی مثل شابالالا ثابت کرد که حدس و گمان‌ها درست نبوده است. افتتاحیه از چیزی که تصور می‌شد گرم‌تر بود و سطح کیفی بازی به‌هیچ‌وجه خسته‌کننده نبود.

در سال ۲۰۰۶، آلمانی‌ها به‌مصاف کاستاریکا رفتند. بازی‌که در نهایت با برتری چهار بر دو ژرمن‌ها مقابل حریف‌شان به پایان رسید. گل زاده برای بازی افتتاحیه بسیار فوق‌العاده بود. فیلیپ لام حوالی دقیقه ۶ اولین گل جام را به نام رساند و کلوزه با دبل کردن در این بازی، تبدیل به یکی از مدعیان آلمانی گلی شد. فرینگس گل دیگر این بازی را به نام رساند.

یکی از هیجان‌انگیزترین بازی‌های جام بود و یک شروع فوق‌العاده برای تورنمنتی که اتفاقات خاصی در آن رقم خورد. در سال ۲۰۱۰، آفریقای جنوبی میزبان در اولین دیدار به‌مصاف اروگوئه رفت. با توجه به عدم شناخت کافی از تیم ملی آفریقای جنوبی، کسی توقع درخشش این تیم را نداشت. اما بازیکنی مثل شابالالا ثابت کرد که حدس و گمان‌ها درست نبوده است. افتتاحیه از چیزی که تصور می‌شد گرم‌تر بود و سطح کیفی بازی به‌هیچ‌وجه خسته‌کننده نبود.

در سال ۲۰۰۶، آلمانی‌ها به‌مصاف کاستاریکا رفتند. بازی‌که در نهایت با برتری چهار بر دو ژرمن‌ها مقابل حریف‌شان به پایان رسید. گل زاده برای بازی افتتاحیه بسیار فوق‌العاده بود. فیلیپ لام حوالی دقیقه ۶ اولین گل جام را به نام رساند و کلوزه با دبل کردن در این بازی، تبدیل به یکی از مدعیان آلمانی گلی شد. فرینگس گل دیگر این بازی را به نام رساند.

نقد

فرصتی که فردوسی‌پور از دست داد

نگاهی به حضور علی پروین در برنامه ۲۰۱۸

هومان دوراندیش

حضور علی پروین در برنامه ۲۰۱۸، اتفاق مهمی در تلویزیون ایران بود. علی پروین دوشنبه شب اولین‌بار در یک برنامه تلویزیونی در دوران پس از انقلاب حضور یافت. او از لیس حیث مثل محمدرضا شجریان است که فقط یکبار در برنامه نوروز ۷۳ رضایت داد که در تلویزیون ایران خودی نشان دهد و مشتاقانش را خشنود (و شاید هم ناخشنود) سازد! اگرچه عصر اقتدار کاریزماتیک علی پروین سپری شده و او در اثر حذف محترمانه‌اش از کانون فوتبال ایران، دیگر فاقد آن جلال و جبروت سابق است، ولی به هر حال پروین، پروین است. چهره و حرف زدن او، در کنار جایگاه بی‌بدیلش در تاریخ فوتبال ایران، موجب می‌شود که حضورش در یک برنامه تلویزیونی برای هر فوتبالدوستی مهم و دیدنی باشد. عادل فردوسی‌پور در برنامه دوشنبه شب البته به اشتباه گفت که حشمت مهاجرانی هم مثل علی پروین برای اولین‌بار در یک برنامه زنده تلویزیونی حضور یافته است. مهاجرانی چند سال قبل در برنامه زنده «استودیو ورزش» حاضر شده بود و درباره شرایط تیم ملی ایران حرف زده بود. اما هر چه بود، دوشنبه شب برای فردوسی‌پور و فوتبالدوستان ایرانی شب مهمی بود چراکه سرمربی و کاپیتان تیم ملی ایران در جام جهانی ۱۹۷۸، میهمانان برنامه ۲۰۱۸ بودند. اما اگر حضور پروین و مهاجرانی نقطه‌ قوت این برنامه بود، سوالات و نحوه اجرای فردوسی‌پور نقطه ضعف ۲۰۱۸ در شبی چنان بود. عادل فردوسی‌پور مصاحبه‌کننده خوبی نیست چراکه اصولا به پرسیدن سوالات حاشیه‌ای علاقه بیشتری دارد تا سوالات جدی و عمیق. مثلا او حتی از حشمت مهاجرانی نپرسید که تیم ایران در ۱۹۷۸ با چه سیستمی در جام جهانی بازی می‌کرد. یا چرا ناصر حجازی نتوانست هیچ یک از چهار پنالتی آن جام را مهار کند؟ واصولا آیا حجازی پنالتی گیر خوبی بود یا نه؟ یا هیچ سوالی درباره پرویز قلیچ‌خانی نپرسید. مردی که کاپیتان تیم ایران بود و به دلیل همراهی با انقلاب مردم ایران، قید بازی در جام جهانی را زد. و اینکه قلیچ‌خانی چه نقشی در عدم صعود به جام جهانی ۱۹۷۴ و صعود به جام ۱۹۷۸ داشت؟ یا مثلا نظر پروین درباره قلیچ‌خانی می‌توانست جذاب و مهم و تاریخی باشد. فردوسی‌پور هیچ یک از این سوالات تاریخی و فنی و سیاسی را مطرح نکرد و گیر داد به تخال علی پروین! چند سال پیش هم که فردوسی‌پور پیرون از استودیوی برنامه نود با پروین مصاحبه کرده بود، درباره تیخال علی پروین سوال کرده بود.

واقعا! یا تیخال علی پروین اینقدر اهمیت دارد که هر سری بخشی از گفت‌وگوی یک مجری تلویزیونی با یکی از پنج بازیکن برتر تاریخ فوتبال ایران باید صرف سوال و جواب بی‌مایه‌ای شود که عاری از هر گونه فکر عمیقی است؟ ادم با خوش فکر می‌کند واقعا فردوسی‌پور اینقدر خالی‌الذهن است که موضوعی بهتر از تیخال پروین یا دعوای پروین و معدنچی، در استین ندارد برای پرسیدن از اسطوره فوتبال ایران؟ وانگهی اگر علی پروین به مناسبت جام جهانی به برنامه ۲۰۱۸ دعوت شده و قرار است درباره حضور پروین در جام‌های جهانی حرف بزنند، دو بار انتقاد نامومجهان از بازیکنی در چحد ۳ به نام مهرداد معدنچی گرفته است. بیش از هر زمان دیگری تا امروز، در حقیقت فیفا برای این دوره از مسابقات ۴۰۰ میلیون دلار فقط برای جوایز کنار گذاشته است. فیفا برای برگزاری این مسابقات ۹۱۱میلیون دلار به روسیه پادانش می‌دهد. پادانشی به‌مراتب بیشتر نسبت به‌دوره‌های گذشته که گسترش تجارت فوتبال را به‌ما یادآوری می‌کند در جدول منتشرشده کشورهای میزبان جام‌جهانی میزبان‌های مختلف از فیفا دریافت کرده‌اند را با هم می‌قایسه کنید.

برای اینکه بدانیم در روسیه چه اتفاقی رخ خواهد داد و چمقدر پول جابه‌جا خواهد شد، باید نگاهی تاریخی به ماجرای درآمد کشورهای میزبان جام‌جهانی بیندازیم. گردش مالی فیفا و برزیل در جام‌جهانی به چیزی حدود ۱۵ میلیارد دلار رسید. آفریقای جنوبی بدرآمدی حدود ۷ میلیارد دلار دست پیدا کرد. اختلاف رقم معنادار بین برزیل و آفریقای جنوبی، به‌استقبال کم توریست‌ها در مسافرت به قاره آفریقا برمی‌گردد. هرچند که درآمدهای تلویزیونی و اسپانسرینگ فیفا در این دوره بیشتر از دوره پیشین شده بود، اما مساله عدم جذب توریست به میزانی که پیش‌بینی می‌شد کار آفریقایی‌ها را سخت کرد. جام‌جهانی آلمان از نظر اقتصادی موفق‌ترین جام تاریخ بوده است. آلمانی‌ها با هزینه‌هایی به‌مراتب پایین‌تر از کشورهایی مثل برزیل، روسیه، آفریقای جنوبی و کره- ژاپن موفق شدند درآمد فوق‌العاده ۴ میلیارد دلاری را ثبت کنند. این کشور زیرساخت‌های لازم برای برگزاری این مسابقات را داشت و هیچ استادیومی برای دولت آلمان تبدیل به «فیل سفید» نشد. در کشورهای روسیه، برزیل و آفریقای جنوبی، تعدادی از ورزشگاه‌ها فقط برای جام‌جهانی ساخته شدند و در آینده هیچ استفاده خاصی از آنها نشد و نخواهد شد. ورزشگاه‌هایی با هزینه سرسام‌آور ساخت و نگه‌داری که نبود آنها در آلمان باعث شد سود خوبی نصیب آلمان‌ها بشود. کره و ژاپن هم در این بین موفق شدند به یک سود مالی خوب برسند و فوتبال‌شان را هم متحول کردند. خارج کارشناسان اقتصادی البته چنین سودهایی را تکذیب می‌کنند و می‌گویند هزینه‌های سرسام‌آور و پیش‌بینی‌نشده در این راه آنقدر زیاد هستند که به جام‌جهانی نتوان به عنوان یک پروژه سودده نگاه کرد. این دسته از کارشناسان معتقدند که جام‌جهانی یک سرمایه‌گذاری برای کشورهاست تا طی یک دوره بلندمدت اقتصادشان را جدا تغییر کنند.

دیدگاه

کهن‌الگوی انتقام در روسیه

علی ولی‌اللهی

همانطور که آلمان و برزیل در کسب افتخارات جام‌جهانی دوشادوش هم حرکت می‌کنند و در همین روسیه امکان دارد آلمان با قهرمانی، برزیل پرافتخار را پشت سر بگذارد، در گروه‌بندی جام‌جهانی هم در گروه‌های F و E کنار هم قرار گرفته‌اند. اتفاقی که می‌تواند باعث وقوع یک فینال زودرس در روسیه شود. اگر هر کدام از دو تیم آلمان یا برزیل در گروه‌شان دوم شوند و دیگری اول، متاسفانه در مرحله یک‌هشتم باید با یکی از این دو تیم خداحافظی کنیم. دو تیمی که اصال شانس‌های اول و دوم قهرمانی معرفی شدند. اما اگر اتفاق خاصی نیفتد و این دو تیم آماده طبق پیش‌بینی‌ها بتوانند به عنوان سر گروه صعود کنند. دیگر تا فینال به هم نخواهند خورد. دو تلنتو اخیر برزیل و آلمان در جام‌های جهانی برمی‌گردد به فینال ۲۰۰۲ و نیمه‌نهایی ۲۰۱۴. اولی را طلایی‌پوشان با درخشش رونالدو بردند و برنده جام شدند. اما در بازی دوم این آلمان بود که در خانه حریف، مقابل چشمان دهها هزار تماشاچی برزیلی و میلیون‌ها بیننده تلویزیونی، برزیل را به خاک و خون کشید. از همان لحظه آتشی بزرگ به پاشد که زبانه‌های آن تا روسیه کشیده شده. خیلی از فوتبالی‌ها ثبات را عامل موفقیت می‌دانند. محصولات در کار فنی. این دسته از افراد معتقدند می‌برم اگر فرصت کافی برای اجرای برنامه‌هایش داشته باشد می‌تواند در بلندمدت به موفقیت برسد. معمولا برای اثبات حرف‌شان هم از آلمان به عنوان نمونه موفق این تجربه و از کشورهای عربی خوش‌خلق‌ترس جهان، را با تیم ملی کشورش در کارنامه دارد. در همواره توانسته تیمش را تا دهه‌های بالای تورنمنت‌های مهم برساند. حضور در فینال یوروه ۲۰۰۰، حضور در نیمه‌نهایی یورو ۲۰۱۲ و یوروه ۲۰۱۶ و جام‌جهانی ۲۰۱۰ و قهرمانی در جام کنفدراسیون‌ها ۲۰۱۷ کارنامه کلی لوو در تیم ملی آلمان به حسا